

Bilag 1

Kursuskoncept i forbindelse med vejarbejder på statsveje

Oktober 2024

Definition: Bilag er et supplement til hovedteksten. Kan fx være en tjekliste, tidsplan eller beskrivelse af retningslinjer for et fagligt emne eller område.

Indholdsfortegnelse

1 Kursuskoncept i forbindelse med vejarbejder på statsveje.....	2
1.1 Indledning	2
1.2 Vejen Som Arbejdsplads – Certifikat (VSA – Certifikat)	2
1.3 Vejen som arbejdsplads - TRIN I (VSA I)	2
1.4 Vejen som arbejdsplads - TRIN II (VSA II)	3
1.5 Instruktionspligt.....	3
1.6 Hvis prøven ikke består.....	3
1.7 Gyldighed og dokumentation	3
1.8 Fornyelse af certifikat.....	4
1.9 Vintertjeneste	4
1.10 Oversigt over kursuskrav	5
1.11 Oversigt over kursusindhold	6
2 Dokumenter	8
3 Dokumentstyring	8

1 Kursuskoncept i forbindelse med vejarbejder på statsveje

1.1 Indledning

Der er udviklet et kursuskoncept til sikring af arbejdsmiljø, trafiksikkerhed og fremkommelighed i forbindelse med vejarbejder.

Konceptet består af tre kurser, der er delt op i forhold til de konkrete opgaver, der udføres, samt i forhold til hvem, der kan udføre hvilke opgaver med det dertil hørende ansvar.

- Vejen Som Arbejdsplads - Certifikat
- Vejen Som Arbejdsplads - TRIN I
- Vejen Som Arbejdsplads - TRIN II

Målet med kursuskonceptet er at hæve kompetencerne indenfor afmærkning og planlægning af vejarbejder, netop så fremkommelighed, trafiksikkerhed og arbejdsmiljø ved de enkelte vejarbejder forbedres.

1.2 Vejen Som Arbejdsplads – Certifikat (VSA – Certifikat)

Kurset har til formål at give kendskab til:

- Afmærkningsteknik
- Udførelse og vedligehold af afmærkning
- Sikring mod påkørselsfare ved vejarbejder

Kurset afvikles ved fysisk deltagelse.

Der er ingen adgangskrav til VSA – Certifikat.

VSA – Certifikat er adgangsgivende VSA II.

Kurset udbydes af AMU-skoler, EUC og andre lignende skoler (læs mere på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside www.ug.dk).

1.3 Vejen som arbejdsplads - TRIN I (VSA I)

Kurset har til formål at give kendskab til:

- Afmærkningsteknik

- Udførelse og vedligehold af afmærkning
- Sikring mod påkørselsfare ved vejarbejder

Kursisten skal gennemføre kursets første del, der afvikles som E-læring, som forudsætning for at deltage på kursets anden del, der afvikles som kursus med fysisk tilstedeværelse.

Kurset afvikles ved hybrid deltagelse.

Der er ingen adgangskrav til VSA I.

VSA I er adgangsgivende til VSA II.

Kurset udbydes af VEJ-EU.

1.4 Vejen som arbejdsplads - TRIN II (VSA II)

Kurset fokuserer på forståelse af et vejarbejde set fra både trafikantens og de udførendes side. Der stilles skarpt på udarbejdelsen af afmærkningsplaner og gås mere i detaljer med de enkelte delelementer samt tilsynets rolle.

Kursisten skal gennemføre kursets første del, der afvikles som E-læring, som forudsætning for at deltage på kursets anden del, der afvikles som kursus med fysisk tilstedeværelse.

Kurset afvikles ved hybrid deltagelse.

Adgangskrav til VSA II er VSA I eller VSA - Certifikat.

Kurset udbydes af VEJ-EU.

1.5 Instruktionspligt

Medarbejdere, der må opholde sig på vejarealet ifm. vejarbejde uden gyldigt certifikat jf. afsnit 1.10, skal instrueres i sikker adfærd ved vejarbejdet af en anden medarbejder, der som minimum har VSA – Certifikat eller VSA I. Herudover skal det vurderes, om medarbejderen uden gyldigt certifikat skal følges under opholdet på arbejdsstedet af en medarbejder med gyldigt VSA – Certifikat eller VSA I.

Instrueringen af medarbejderen uden gyldigt certifikat kan, alt afhængig af hvad der er relevant for det konkrete arbejdssted, f.eks. instrueres i:

- Korrekt beklædning
- Sikker adfærd til fods på arbejdsstedet
- Ind- og udkørsel af arbejdsområde
- Brug af lyssignaler på arbejdskøretøj
- Overholdelse af arbejdsfrie områder
- M.v.

1.6 Hvis prøven ikke består

Hvis kursisten ikke består prøven til VSA - Certifikat, VSA I eller VSA II, er det muligt at komme til en ny prøve. Denne skal foretages inden for 3 måneder, og den foregår ved deltagelse i prøvedelen af et tilsvarende VSA - Certifikat, VSA I eller VSA II kursus.

Hvis kursisten ikke består prøven i andet forsøg, skal det relevante kursus tages forfra. Her er der igen to forsøg til at bestå prøven.

1.7 Gyldighed og dokumentation

Kravene til dokumentation af bestået/gennemført kursus er følgende:

- Bestået VSA - Certifikat, VSA I, og VSA II kursus skal til enhver tid kunne dokumenteres ved at fremvise det udleverede kursusbevis

- Beviset er gyldigt i 5 år for VSA - Certifikat, VSA I og VSA II. Beviset skal fornyes inden gyldighedsperiodens udløb

For udenlandske entreprenører gælder, at de skal kunne dokumentere at have bestået/gennemført kurser, der opfylder kravene til tilsvarende, relevante danske kurser. Kursusplan skal vedlægges.

Mindst én person på arbejdsstedet skal desuden kunne dokumentere kendskab til de danske regler for afmærkning af vejarbejder, idet reglerne ikke er ens i de forskellige lande.

1.8 Fornyelse af certifikat

Kravene til fornyelse af certifikater er følgende:

- Når et VSA – Certifikat-, VSA I- eller VSA II-certifikat skal fornyes, gøres det ved at tage kurset på ny.
- Skal VSA – Certifikat- eller VSA I-certifikatet fornyes, kan det enten gøres ved at tage et af kurserne igen eller ved at opgradere til VSA II
- Hvis VSA II-certifikatet fornyes indenfor gyldighedsperioden, er det ikke nødvendigt også at forny VSA – Certifikat- eller VSA I-certifikatet
- Hvis VSA II-certifikatet ikke fornyes indenfor gyldighedsperioden, skal VSA – Certifikat- eller VSA I-certifikatet fornyes først, hvorefter VSA II-certifikatet kan fornyes
- Det nye certifikat skal erhverves inden udløb af det gamle certifikat. Udløber certifikatet, skal der startes forfra i kursusrækken

1.9 Vintertjeneste

Vintertjeneste foregår med køretøjer med gul afmærkningslygte (rotorblink), og involverer ikke afmærkningsmateriel. Vintertjeneste er ikke indeholdt i den skematiske oversigt.

Vintertjeneste på kørebaner

Chaufføren skal som minimum have gennemført "Vintertjeneste: Vejen som arbejdsplads E-læring."

Vintertjeneste på stier, fortove, rasteplasser mm.

Mandskab skal som minimum have gennemført "Vintertjeneste: Vejen som arbejdsplads E-læring."

Leveranceleder skal som minimum have gennemført "Vintertjeneste: Vejen som arbejdsplads E-læring."

1.10 Oversigt over kursuskrav

Følgende skema viser en oversigt over krav til uddannelse for medarbejdere. Medarbejderen skal tage det højeste kursus (øverst på listen), der omfatter én eller flere af dennes samlede arbejdsopgaver.

Arbejdsopgaver mm. for personale:	Krav til uddannelse
• Udarbejder afmærkningsplaner • Har dagligt ledelsesansvar på arbejdsstedet, f.eks. entrepriseleder eller vejformand • Har ansvaret for vejafmærkningen (afmærkningsansvarlig) • Projektansvarlig • Fører tilsyn med afmærkningen • Sagsbehandler, der udsteder rådighedstilladelser hos Vejdirektoratet • Faglærere og andre, som underviser i "Vejen som arbejdsplads" på VEJ-EU og på erhvervsskoler m.v. • AMK-P (arbejds miljøkoordinator for planlægning og projektering) • AMK-B (arbejds miljøkoordinator for udførelse)	VSA II
• Udfører opgaver på vejarealet ifm. vejarbejde • Kursuskravet gælder, uanset om medarbejderen tager del i opsætning, nedtagning og vedligehold af afmærkningen • Søger rådighedstilladelser	VSA – Certifikat eller VSA I
• Undtagelsesvist befinder sig på et arbejdsområde ifm. et vejarbejde, f.eks. • Chauffører med enkelte leverancer til vejarbejdet • Mekanikere der udfører reparation af maskiner og lign. på arbejdsområdet	Instruktions- pligt

1.11 Oversigt over kursusindhold

Følgende skema viser en oversigt over udbytte og læringspunkter i de forskellige kurser

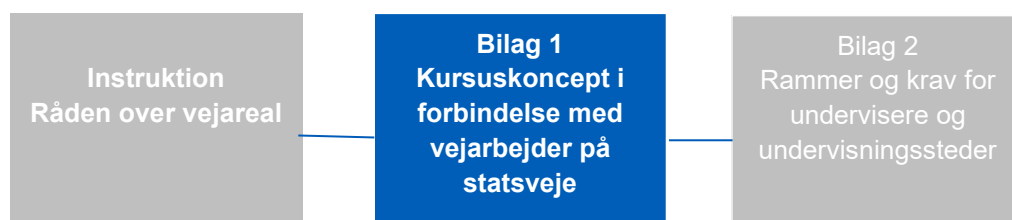
VSA - Certifikat	VSA I	VSA II
Varighed: 2 dage	Varighed: Ca. 3-4 timers E-læring og 1 dag	Varighed Ca. 4-8 timers E-læring og 1,3 dag
Udbytte: Deltageren kan efter afsluttet kursus: • Læse og forstå en afmærkningsplan • Planlægge afmærkning ved vejarbejder af mindre omfang • Deltage i planlægningen af arbejdsmiljøet ift. faren for påkørsel ved vejarbejder • Udføre afmærkning der overholder lovbestemte krav samt øvrige vejledninger, herunder ○ Opstille og nedtage afmærkning på en sikker måde for både vejarbejdere og trafikanter ○ Placere færdselstavler og øvrig afmærkning, så de overholder lovbestemte krav • Kontrollere at et vejarbejde kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ift. faren for påkørsel samt være medvirkende til at eliminere eventuelle ulykkesfaktorer	Udbytte: Deltageren kan efter afsluttet kursus: • Læse og forstå en afmærkningsplan • Planlægge afmærkning ved vejarbejder af mindre omfang • Deltage i planlægningen af arbejdsmiljøet ift. faren for påkørsel ved vejarbejder • Udføre afmærkning der overholder lovbestemte krav samt øvrige vejledninger, herunder ○ Opstille og nedtage afmærkning på en sikker måde for både vejarbejdere og trafikanter ○ Placere færdselstavler og øvrig afmærkning, så de overholder lovbestemte krav • Kontrollere at et vejarbejde kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ift. faren for påkørsel samt være medvirkende til at eliminere eventuelle ulykkesfaktorer	Udbytte: Deltageren bygger oven på sin viden fra VSA – Certifikat eller VSA I og opnår en dybere forståelse af vejarbejder og afmærkning set fra både trafikantens og medarbejderens side. Deltagerne kan bl.a. udføre de tre kerneopgaver, som VSA II er bygget op omkring: • Tilsyn med afmærkning ved vejarbejder • Arbejdsmiljømæssigt ansvar f.eks. i rollen som arbejdsleder • Projektering af afmærkningsplaner Herudover har deltageren en udvidet forståelse for og overblik over relevante bekendtgørelser og vejregler, som har betydning for, men som ikke er specifikt rettet mod, vejarbejde.
Det lærer du: Deltagerne har kendskab til: • Love og bekendtgørelser, herunder ○ Færdselsloven ○ Arbejdsmiljøloven ○ Bekendtgørelse for afmærkning af vejarbejder ○ Bekendtgørelse for vejafmærkning ○ Bekendtgørelse for anvendelse af vejafmærkning	Det lærer du: Deltagerne har kendskab til: • Love og bekendtgørelser, herunder ○ Færdselsloven ○ Arbejdsmiljøloven ○ Bekendtgørelse for afmærkning af vejarbejder ○ Bekendtgørelse for vejafmærkning ○ Bekendtgørelse for anvendelse af vejafmærkning	Det lærer du: Deltagerne har kendskab til • Bestemmelser vedrørende afmærkning, materialer, sikkerhed, lovgivning og vejregler, herunder indgående kendskab til bekendtgørelse og håndbog for afmærkning af vejarbejder • Trafikanter adfærd og formåen samt hvordan de aflæser, forstår og respekterer vejafmærkning

• De grundlæggende regler og vejledninger for afmærkning af vejarbejder, herunder: ○ Kant- og baggrunds-afmærkning ○ Relevante færdselstavler ○ Prioritering og signalregulering ○ Afmærkningsvogne • Principper, regler og vejledninger for opstilling og nedtagning af afmærkning, herunder: ○ Rækkefølge for opstilling og nedtagning ○ Opbygning af tavlestandere ○ Placering af tavlestandere i tværprofilet ○ Brug af arbejdskøretøjer • Arbejdsmiljø ved vejarbejder, herunder: ○ Sikker adfærd på vejen ○ Beskyttelsesniveauernes indhold og anvendelsesmuligheder ○ Identificering af påkørselsfare og faktorer der har betydning for denne ○ Valg af tilstrækkelige foranstaltninger til at imødegå faren for påkørsel	• De grundlæggende regler og vejledninger for afmærkning af vejarbejder, herunder: ○ Kant- og baggrunds-afmærkning ○ Relevante færdselstavler ○ Prioritering og signalregulering ○ Afmærkningsvogne • Principper, regler og vejledninger for opstilling og nedtagning af afmærkning, herunder: ○ Rækkefølge for opstilling og nedtagning ○ Opbygning af tavlestandere ○ Placering af tavlestandere i tværprofilet ○ Brug af arbejdskøretøjer • Arbejdsmiljø ved vejarbejder, herunder: ○ Sikker adfærd på vejen ○ Beskyttelsesniveauernes indhold og anvendelsesmuligheder ○ Identificering af påkørselsfare og faktorer der har betydning for denne ○ Valg af tilstrækkelige foranstaltninger til at imødegå faren for påkørsel	• Arbejdsmiljømæssige krav til udførelse af vejarbejder med særlig fokus på den projekterendes samt arbejdsgiveres og arbejdslederes pligter • Risikofaktorer og deres indflydelse på planlægningen af arbejdsmiljø, herunder valg af passende foranstaltninger i form af beskyttelsesniveauer • Særlige forhold ved foranstaltninger mod faren for påkørsel såsom krav til brug af trafikværn og beskyttelsesmoduler mm. • Trafiksikkerhedsmæssige faktorer ved vejarbejder, herunder forståelse og brug af begrebet sikkerhedszone • Udførelse af tilsyn • Projektering af afmærkningsplaner, herunder omlægning af trafik, indretning af arbejdsområder, adgang til arbejdsområder mm. • Forståelse for overgangen fra afmærkningsplan til udført afmærkning på vejen, herunder de forskellige faktorer, der nødvendiggør tilpasning samt til- og fravalg i måden, der afmærkes på Deltageren kan • Udføre tilsyn med vejarbejder • Udarbejde og granske afmærkningsplaner • Foretage valg i projektering af afmærkningen, hvor bekendtgørelser og håndbøger ikke dækker eller stiller ultimative krav • Planlægge trafiksikkerhed og arbejdsmiljø som en del af afmærkningsplanen • Tage ansvar for afmærkning og medarbejdere ved vejarbejder
--	--	---

Prøve: Skriftlig eller elektronisk prøve med 30 spørgsmål. Til hvert spørgsmål er der fire svarmuligheder med kun ét korrekt svar. Varighed: 60 minutter Prøven er bestået, hvis kursisten svarer rigtigt på mindst 23 spørgsmål. Hjælpemidler: • Kursets præsentationer • Lommebog • Håndbog • Tegningshæfter o.l. • Lov om arbejdsmiljø	Prøve: Elektronisk prøve med 30 spørgsmål. Til hvert spørgsmål er der fire svarmuligheder med kun ét korrekt svar. Varighed: 60 minutter Prøven er bestået, hvis kursisten svarer rigtigt på mindst 23 spørgsmål. Hjælpemidler: • Kursets præsentationer • Lommebog • Håndbog • Tegningshæfter o.l. • Lov om arbejdsmiljø	Prøve: Elektronisk prøve med 30 spørgsmål. Til hvert spørgsmål er der fire svarmuligheder med kun ét korrekt svar. Varighed: 90 minutter. Prøven er bestået, hvis kursisten svarer rigtigt på mindst 25 spørgsmål. Hjælpemidler: • Kursets præsentationer • Lommebog • Håndbog • Tegningshæfter o.l. • Lov om arbejdsmiljø
--	--	---

2 Dokumenter

Dette dokument har sammenhæng med nedenstående dokumenter (markeret som grå).

3 Dokumentstyring

Godkendt af	Enhed/netværk	Emne i KLS	Næste revision	Adgang	Journal nr.	Forfatter
SOAN/DT-EOM/ 14.10.2024	DT-EOM	Råden over vejareal	September 2026	☒ Intern ☒ Ekstern	EMN-2024-49477 (14/04171-8)	KRSP/DT-PV-TVV